

На преговоре са Приштином идемо с уверењем да је могуће пронаћи уравнотежено решење за коначан статус Косова и Метохије, које ће бити позитивно за Србију. То се може постићи само ако албанска страна буде искрено посвећена договору.

Иван Мркић, министар спољних послова Србије, с овим убеђењем дочекује наставак можда и одлучујуће дипломатске борбе за Косово и Метохију. У интервјуу за "Новости" он поручује да је Београд опредељен за миран расплет вишедеценијске драме и да ће се државна стратегија темељити на Уставу и међународном праву. Фокус ће бити и на заштити нашег народа, имовине и културног наслеђа у покрајини.

о Како ћемо уопште да наметнемо тему о коначном статусу покрајине када је за Приштину и кључне државе ЕУ независност КиМ неповратна?

- Све је на столу, иначе не бисмо ни започињали политички дијалог на тако високом нивоу. Ти за које је независност завршена прича у свету су у мањини. Већина држава у Уједињеним нацијама дели наш став и тиме помаже очувању нашег суверенитета и територијалног интегритета. Потпуно сам сигуран да нешто у преговорима можемо да произведемо. Да немамо одговарајућу снагу, не бисмо ни седали за преговарачки сто. о Зашто нисмо чвршће инсистирали да и УН буду медијатор дијалога, него је та улога препуштена искључиво Бриселу који је углавном Албанцима држао страну?

- Ова влада није могла да мења обавезе које је прихватила претходна власт. Подсећам да је резолуцијом Генералне скупштине УН из 2010. године речено да ће ЕУ посредовати у преговорима. Али, у досадашњим суретима стекао сам утисак да ЕУ овог пута показује сензибилитет за позиције Србије. То олакшава наставак и озбиљност преговора. Признајем да тога раније није баш било. Очигледно је процењено да је дошао тренутак да се води рачуна и о нашим интересима. Ако се тај тренд појача, верујем да ће на крају доћи до неког решења.

о Када ће бити објављена државна платформа за Косово и Метохију?

- Сигурно наредних дана, јер је израда при крају. Покушавамо свом снагом да окончамо формулисање тог документа, а то захтева неко време. Све што је битно поделићемо са Народном скупштином, јер то није питање само ове владе. Платформа је од прворазредног националног значаја и желимо да она буде резултанта онога што осећа велика већина нашег народа.

о Јесу ли далеко од истине медијске спекулације да ће Београд да предложи територијалну аутономију за север КиМ? Помињали су се и модели Јужног Тирола и Епена у Белгији...

- Наше полазиште је Уставу Србије, Резолуцији 1244, међународном праву и Повељи УН. То је оно од чега се не можемо одмаћи. Свесни смо реалности, али су и многи други свесни реалности на северу КиМ. У оквирима које сам навео ићи ћемо на преговоре. А, претходно ћемо обезбедити подршку огромне већине посланика, па ћемо видети како ће се процес одвијати. Неће бити никаквих тајни.

о Јесу ли у колизији одбрана територијаног интегритета и европски пут? Многи званичници из Европе директно су нам поручили да ће Србија пре уласка у ЕУ морати да призна Косово...

- Европска унија о томе нема јединствен став. Пет држава не признаје Косово. Зато не можете да замислите да Србија призна нешто што јој се откида од бића, када то не чини ни пет пуноправних чланица ЕУ. Ми нећемо признати Косово ни имплицитно ни експлицитно. На реду су преговори и тежимо аранжману који је одржив.

о Може ли Србија условно да добије датум за почетак преговора са ЕУ већ у децембру?

- То може да се деси, али не можемо да будемо сигурни. Наше је да радимо како би се препознало оно што је добро. Врло озбиљно радимо на реформама и то због себе, а не по нечијем налогу. Ми нећемо по сваку цену јурити за датумом, јер имамо лоша искуства са тим. Наше је да европске стандарде остварујемо код своје куће.

о Је ли ова влада више окренута Москви од претходне? Да ли је то један од најјачих утисака у првих 100 дана рада новог министарског тима?

- Тачно је да имамо динамичне односе са Русијом. Председник Николић се већ два пута сретао са господином Путином. Они имају сталну комуникацију. Наш премијер Дачић, такође, има одличне односе са председником руске Владе Медведевом, а потписали смо и бројне споразуме. Потпредседник Владе Вучић је недавно био у Москви, а и сам сам се два пута срео са Сергејем Лавровим, у Сочију и Њујоку. Али, виђали смо се и са представницима САД, Британије, ускоро ћу ићи у Немачку... У свим правцима смо ангажовани, иако нам је спољнополитички приоритет укључивање у ЕУ. Осећа се да имамо неколико добрих почетних знакова, али не бих оцењивао рад свог министарства. Нека то чине други. Знам да је читава наша машинерија упрегнута како би допринела бољем положају земље. Тражимо начина да остваримо најбољи могући ефекат. Иначе, Влада је јединствена и оно што договоримо спроводи се без тешкоћа, али неки озбиљнији осврт могућ је тек за десет до 12 месеци.

о Има ли шансе да ускоро буде потписан уговор о стратешком партнерству са Русијом?

- Има. Практично смо завршили текст. Само је питање где ће се и којом приликом срести лидери две земље како би се потписао тај важни документ.

о Могу ли се релаксирати односи са Вашингтоном, ако Хилари Клинтон поручује да је независност Косова лично питање ње и њене породице?

- То су снажне речи које више припадају сфери емоционалног. Реална политика је нешто друго. Госпођа Клинтон је у разговору са председником Николићем и премијером Дачићем била врло конструктивна. Имала је више идеја које говоре да и у Америци желе да задовоље и наше интересе и имају развијеније разумевање за наше ставове. Америка подржава наш пут ка ЕУ и ниједног тренутка није рекла да морамо да признамо Косово. Дакле, једна ствар је јавна појава и доживљаји, а друго је реална политика.

о Иде ли нам наруку останак Обаине администрације у Белој кући?

- То значи континуитет. Искрено честитамо председнику Обаи и његовој администрацији. Уверени смо да са њима можемо само да оснажимо билатералне односе. Настављамо тамо где смо стали. Имамо добру сарадњу са САД у многим сферама и уверени смо да је можемо јачати, јер желимо најбоље могуће односе са Вашингтоном.

антрфиле

СМЕЊИВАЋЕМО ЛОШЕ АМБАСАДОРЕ

о Има ли у сменама појединих амбасадора и елемената политичког обрачуна, а све под изговором професионализације службе?

- Ово је прва влада која искрено покушава да професионализује дипломатску мрежу. За то имамо подршку читавог државног руководства. Биће сигурно природних смена амбасадора. Имате људе који су дошли до четврте године мандата и нормално је да се враћају кући. Управо то сада радимо, али није наш проблем што неко воли сензационализам. Али, повућићемо и оне који не знају да раде или код којих годинама изостају стварни резултати. Не можемо да дозволимо да грађани плаћају оне који не раде. Сигурно се држимо прописа и биће "ни по бабу, ни по стричевима".

антрфиле

О ТУЖБАМА

о Колико је реално да се са Хрватском договоримо о повлачењу тужби за геноцид?

- Не бих то изједначавао јер ми нисмо покренули ово питање. Они су подигли тужбу, а затим је уследила наша контратужба. О томе још нисам разговарао са својом хрватском колегиницом Весном Пусић. Доћи ће тренутак и за то. Желимо здраве и нормалне односе са Хрватском. Хоћемо да се концентришемо на области које нас спајају и у којима имамо заједнички интерес, како са Загребом тако и са осталим земљама у суседству. Био сам недавно у Тирани. Познато је да имамо дубоких неслагања о Косову и Метохији, али смо идентификовали заиста пуно области у којима можемо да сарађујемо.